

U ovom svesku daje pisac *najprije liturgijska razmatranja za sve nedjelje i dane u sedmici od blagdana presv. Trojstva do subote iza posljednje nedjelje po Duhovima*. Tada slijede razmatranja za 15 blagdana, koji se nalaze u ovom razdoblju liturgijske godine, počevši od blagdana sv. Petra i Pavla pa do prikazanja Marijina 21. studenog.

Uz one prednosti, koje sam istaknuo u prikazu II. dijela, valja posebice naglasiti, da ova razmatranja pružaju zdravu i živu, već razradenu gradu nesamo katoličkom svjetovnjaku kao pripravu za sv. misu i sv. pričest, nego i svećeniku. Svećenik će na osnovu razmatranja misnih obrazaca po ovom priručniku kod celebracije mnogo dublje zaći u mističnu zbilju svete žrtve, kako ju je misnim obrascima odjenula Crkva, pa će time i njegove propovijedi i ekshorte mnogo dobiti na stvarnoj i psihološkoj povezanosti s liturgijskom godinom i sa životom. Tako može po ovim razmatranjima početi jači zamah ispravno shvaćenih liturgijskih propovijedi, koje će zamijeniti dosadašnju pretežno čisto moralističku shemu, koja je postala i odviše jednoličnom i za propovjednika i za vjernike. Stoga živo preporučamo ova liturgijska razmatranja P. Baura.

Dr. Kniewald.

1. — Haugg Dr. Donatus: Das Wort Gottes an uns, Kevelaer 1936, 12° S. 53.

Pisac je dobro od prije poznat s mnogo biblijskih monografija. On sudjeluje u izdanjima velike Herderove Biblije: fürs Leben erklärt. Najnovija knjižica je izašla u nakladi: Bibel und Volk, koja postepeno izdaje biblijske brošure za puk i daje svećenicima pomagala u ruke za vodenje pučkih biblijskih tečajeva. U ovom je svesku Dr. Haugg jasan i svima pristupačan, a uz to teologiski najispravniji. Tumači, kako se ima shvatiti Biblija kao riječ Božja, kako su je već shvaćali u Starom Zavjetu, prvi kršćani i sv. Oci. Riječ je Božja vječna, zato je Biblija za sva vremena. Krist je Gospodin središte Biblije, koja je knjiga tajna Božjih, ali i Božjeg svijetla i milosti, koje su baš po tajnama dame ljudima.

2. — Dillersberger Dr. Joseph: Markus. Das Evangelium des hl. Markus theologisch und heilsgeschichtlich erklärt und vertieft. I. Bd.: Der Gottes- und Menschen-Sohn. Pustet, Salzburg-Leipzig 1937, 12° S. 198.

Autor je zamislio i obradio evandelje sv. Marka u pet svezaka. Ovo je prvi svezak u kojemu je obradio prva tri poglavila. Sabrana su piščeva predavanja akademičarima i sa pučkih biblijskih večeri, koje su u svatu kod sjevernih katoličkih naroda u vezi s liturgijskim kretanjem. Biblijske večeri donose veliku korist, pa je liturgijski pokret i njegovo produbljenje osigurano jedino, ako se uporedno proučava sv. Pismo. U početku se autor posebno bavi Markovim evandeljem, njegovim pojedinostima, jer drugo kanoničko evandelje daje posebni oblik Isusova života kako ga je navještao jedan od Isusu najbližih učenika, sveti apostol Petar. Lijepo su obrađeni neki dijelovi, koji se odnose na Petra, prema vlastitom apostolovu propovijedanju Rimljanim. Dobro je odmah istaknut momenat Spasitelje osobe i njegove moći nad sotonom. Izlaganje je toplo i dobro djeluje na pobožne čitaoce. Nema nikakvog aparata, niti u opće

ima naučnih težnja, a izlaganje mnogoput prelazi u jednostavnu literarnu parafrazu.

3. — **Stonner Dr. Anton:** *Der Lichtgedanke in der hl. Schrift- und Messliturgie. Eine Bibelstundenreihe.* Paderborn, Schöningh, 1936, 12°, S. 126.

Plodan pisac biblijskih razmatranja i zanosni širitelj biblijskog gibanja. Njegovo djelo *Bibellesung mit der katholischen Jugend* doživit će skorih dana već treće izdanje, koje djelo i po sadržaju i metodi spada i u ruke svakog teologa. Ovo najnovije djelce je vrlo uspijela upotreba biblij. mjesta u liturgiji. Otkako se sam Spasitelj nazvao »svijetom svijeta«, postala je simbolika svijetla u sv. Pismu i crkv. obredima vrelom uzvišenih teologičkih misli. Kamo dopire Kristovo svjetlo, nestaje i samog traga svakoj tmini, i pomoću tog svijetla su već i sami ljudi osvijetljeni i sretni. Vjersko produbljenje u tajnu kršćanske simbolike svijetla ima uvijek kao posljedicu veseli, sveti, unutarnje jaki život kršćana, kako svjedoči povijest i vidimo i danas. U ovoj su knjizi spretno sabrana biblijska mjesta o svjetlu, koja je mjesta Crkva katolička dobro upotrebila u liturgiji, da njima osvijetljuje svoje sinove, koji crpe svjetlo po životu Crkve od Krista, izvora svjetla, vječnog Sunca. Ovom knjigom daje autor, premda u kratko, a ono jedinstven pogled katoličke liturgije, moralke, dogmatike i drugih bogoslovskih disciplina, jer je znalački povezao sve s biblijskom egzegezom. Biblija u Crkvi uz Predaju daje onim naukama argumente i opravdava njihov raison d'être.

Dr. Nikola Žuvić.

Dr. Michael Buchberger: *Lexikon für Theologie und Kirche.* 2., neu bearbeitete Auflage, 10 Bände. Lex.-8°. Freiburg im Breisgau, Herder. IX. Band. Rufina bis Terz. Mit 12 Tafeln, 12 Kartenskizzen u. 134 Textabbildungen. (VIII S. u. 1056 Sp.) 1937. In Leinen 30 M.; in Halbfanz 34 M.

Deveti svezak ovoga leksikona sadržaje iz svih područja teološke nauke koliko u ovaj otsjek zasijecaju, veoma vrijedne priloge od poznatih i priznatih saradnika. Tako su u njemu obradene sa svom potrebnom tačnošću teme: skolastička, supstancija, spiritualizam, stoicizam, sakramenti, i dr. što pod odnosnim imenom pripadaju bilo bibličkoj, bilo dogmatskoj, liturgičkoj, historičkoj ili moralnoj struci. Ni moderne grane teološke nauke nisu zanemarene, pa je ovdje dosta priloga iz historičke teologije, iz predbene znanosti religija, iz asceze i mistike, a naročito savremene pastoralne prakse. Veliki broj ilustracija daje svakom svesku, pa i ovome jedan lijepši izgled i veću vrijednost. Djelo se približuje svome završetku, pa će postati neophodno potrebnim pomagalom u svakoj svećeničkoj knjižnici.

Neki su naši svećenici već na početku bili nezadovoljni s činjenicom, da je o nekim našim stvarima i ljudima u ovom leksikonu netačno bilo pisano. Potpisani je to i pokazao u recenzijama odnosnih svezaka (Vidi: Bogosl. Sm. 1930, str. 482, i 1931, str. 246). Nijemcima nije zamjeriti, što nas slabo poznaju, ali je zamjeriti našim ljudima bogoslovima, što se za stvar naše hrvatske povijesti u ovom leksikonu nikako ne zanimaju.